

Науковий журнал **2.2005**

ВІСНИК

**Хмельницького
національного
університету**

Економічні науки

Том 2

Хмельницький 2005

Науковий журнал **2.2005**

ВІСНИК

**Хмельницького
національного
університету**

Економічні науки

Том 2

Хмельницький 2005

ВІСНИК

Хмельницького

національного

університету

Засновано в липні 1997 р.

Виходить 6 разів на рік

Хмельницький, 2005, № 2 (66)

Засновник і видавець: Хмельницький національний університет (м. Хмельницький)

Головний редактор	Скиба М.Є., заслужений працівник народної освіти України, академік УТА, професор, ректор Хмельницького національного університету
Голова редакційної колегії	Сілін Р.І., заслужений працівник народної освіти України, академік МАІ, академік АН України, академік УТА, д.т.н., професор
Заступник головного редактора	Каплун В.Г., академік УТА, д.т.н., професор
Відповідальний секретар	Гуляєва В.О., завідувач патентно-інформаційним відділом, Хмельницький національний університет

Члени редколегії

Економічні науки

д.е.н. Войнаренко М.П., д.е.н. Бельтюков Є.А., д.е.н. Благуш І.С., к.е.н. Бондаренко М.І., д.е.н. Ведерніков М.Д., д.е.н. Геєць В.М., к.т.н. Григоруш П.М., д.е.н. Завгородня Т.П., к.е.н. Йохна М.А., д.е.н. Козак В.Є., д.е.н. Кругляк Б.С., д.е.н. Кулинич О.І., к.е.н. Лук'янова В.В., к.е.н. Любохинець Л.С., к.е.н. Мороз В.С., д.е.н. Нижник В.М., д.е.н. Орлов О.О., к.е.н. Сокирник І.В., д.е.н. Федуллова Л.І., к.е.н. Хмелевська А.В., к.е.н. Хруш Н.А., к.е.н. Шашька В.М.

Відповідальний редактор серії "Економічні науки" **Войнаренко М.П.**, заслужений діяч науки і техніки України, академік АЕНУ, МАІ, УАЕК, д.е.н., професор, проректор Хмельницького національного університету

Відповідальні за випуск: д.е.н., проф. Войнаренко М.П.; д.е.н., проф. Нижник В.М.; к.т.н. Кармаліта А.К.

Технічний редактор: Яремчук В.С.

Редактор-коректор: Зелененька Н.В.

Адреса редакції: Україна, 29016,
м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11,
Хмельницький національний університет
редакція журналу "Вісник Хмельницького національного університету"
☎ (03822) 2-51-08
e-mail: patent_1@beta.tup.km.ua
web: http://library.tup.km.ua/visnyk_tup.htm
<http://visniktup.narod.ru>

Зареєстровано Міністерством України у справах преси та інформації.
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 9721 від 29 березня 2005 року

© Хмельницький національний університет, 2005
© Редакція журналу "Вісник Хмельницького національного університету", 2005

ЗМІСТ

Є.Г. РЯСНИХ, М.А. РУДИК ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБІГОВИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	7
О.С. РЕВЯКІН РОЗРОБКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ПРОДУКЦІЇ	10
С.Л. РЕШІМЦІЛОВА, О.М. БАБЕЦЬ ЯКІСТЬ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ	13
В.Д. ПАВЛЮК, Т.В. БАЦУКІНА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРІВ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ	17
Л.М. ЄМЕЛЬЯНЕНКО, Н.Д. СКРИПНІК ПЕРЕДУМОБИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	19
О.М. ВАРЕЦЬКА, С.А. РОМАНЕНКО ВИБІР СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДИКИ SWOT-АНАЛІЗУ	23
В.В. ПУХАЛЬСЬКИЙ ДОСЛІДЖЕННЯ ДжЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	30
А.М. ГРИНЕНКО, О.О. ГЕРАСИМЕНКО, О.Ю. ГУЛЕВИЧ СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОПЛАТИ ПРАЦІ У СФЕРІ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК В УКРАЇНІ	34
Л.М. ЛАВРИНЕНКО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ РОБОЧОЇ СИЛИ	38
І.М. МАЙОРОВА ВИКОРИСТАННЯ КЛАСТЕРІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО РЕГІОНУ	41
О.В. ЗАХАРОВА КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ	45
П.В. ГНАТЮК ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	48
Н.В. СКРИННИК, В.А. БРОЦЬКИЙ МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРІОРИТЕТНИХ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	56
З.С. КАЇРА, І.В. КАРАСЬОВ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СІТЬОВОГО МЕТОДА В МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЯХ ДИСТРИБУЦІЇ	62
Г.М. УСАЧЕВА, В.М. БОЖКО ГЕНЕЗИС ЕКОНОМІЧЕСКОГО ПОВЕДЕННЯ С ПОЗИЦІЙ РАЦІОНАЛЬНОГО І МОРАЛЬНОГО В СИСТЕМЕ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМА	66

О.М. КОЛОДІЗЕВ СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАТИКИ ЯК НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	136
Н.А. СТЕЦЕНКО ТЕНДЕНЦІЇ І ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	140
М.М. ЗАХАРЧЕНКО, А.І. СКЛАБІНСЬКА СТАТИСТИЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ЇХ РОЛЬ В ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	144
А.А. ТЕЛЬНОВ ВИЯВЛЕННЯ ТИПОЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ ТРУДОВОЇ МОТИВАЦІЇ РОБІТНИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	147
Є.М. ЗАБУРМЕХА ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРАХОВОЇ КУЛЬТУРИ З ПОГЛЯДУ МАРКЕТИНГУ	153
Н.І. МАЙОРОВА МАРКЕТИНГОВА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ НОВИХ ВИДІВ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ НА ХМЕЛЬНИЧЧИНІ	157
Т.П. СМЕЛЯНСЬКА ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКЕ СПІВТОВАРИСТВО	162
О.Ф. ЯРЕМЕНКО ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ	167
Т.В. БОЯРЧУК ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН	170
О.В. ХМЕЛЕВСЬКИЙ ВІРТУАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	174
Л.І. ТЕРТИЧНА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК І ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ.....	179
І.В. ВЛАСЕНКО СТРУКТУРА СИСТЕМИ СТИМУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ	183
В.М. ПЕТРЕНКО ЕКОНОМІКО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС	188
С.А. МАТЮХ СПЕЦИФІКА СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ	191
Т.А. ДРАГУНОВА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УРБАНІЗАЦІЇ ТА МІГРАЦІЇ МІСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	195
І.П. МАЙДАНІК ТРУДОВА МІГРАЦІЯ З УКРАЇНИ: КІЛЬКІСНИЙ АСПЕКТ	200
С.В. НИЧИПОРЕНКО ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ	203

конкурентоспроможності доцільно визначити показник регіональної галузевої конкурентоспроможності у порівнянні з усіма можливими конкурентами. Показники, що характеризують особливості розвитку взуттєвої галузі економіки України, наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика взуттєвої галузі (дані за 2003 рік)

Властивість	Кількісний показник
Здатність до розвитку	Темп зростання обсягу виробництва – 6 %
Експансія іноземних виробників	Частка імпорту в обсязі реалізації – 87 %
Рівень та масштаб конкуренції	Кількість підприємств з часткою більше 1 % в обсязі виробництва – 17, частка трьох найбільших підприємств – від 4 до 6 %.
Ефективність діяльності	Прибутковість середньозважена по вітчизняних (0,4 %) та іноземних (15 %) виробниках – 13 %.

Для побудови шкали оцінювання конкурентоспроможності потенціалу по ефективності діяльності за стандарт можна прийняти середньозважену прибутковість з допустимим відхиленням 30 % (враховуючи високий рівень ризику діяльності). Пороговий рівень відповідає нульовому значенню рентабельності. Тоді дане підприємство, маючи в останні роки значення рентабельності від 1 до –1 %, знаходиться саме на такому рівні. Стан лідерства можна визначити за мінімально допустимим значенням прибутковості ризикових операцій, яке за світовим досвідом становить 25 %.

IV. Висновки. Дослідження рівня та шляхів підвищення конкурентоспроможності підприємства неможливо без оцінки його потенціалу. Наведена методика дозволяє проводити достовірну оцінку конкурентоспроможності потенціалу вітчизняних підприємств з урахуванням національних, галузевих, регіональних особливостей та тенденцій розвитку.

Література

1. Економіко-правовые и организационные предпосылки обеспечения конкурентоспособности экономики: Монография / В.К. Мамутов, Л.А. Савельев, Н.А. Орлова, В.А. Панков. – Донецк: ИЭПИ НАН Украины, 2002. – 150 с.
2. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогноз., 2003. – 1008 с.
3. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка. – К.: КНЕУ, 2003. – 316 с.
4. Лапин Е.В. Оценка экономического потенциала предприятия: Монография. – Суми: Университетская книга, 2004. – 360 с.
5. Гавва В.Н., Божко Е.А. Потенціал підприємства: формування та оцінювання. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.
6. Пономаренко В.С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: Монография / В.С. Пономаренко, О.М. Тридід, М.О. Кизим. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2003. – 328 с.
7. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность организации в условиях кризиса: экономика, маркетинг, менеджмент. – М.: ИКЦ "Маркетинг", 2002. – 892 с.

УДК 330.341.1(477)

О.М. КОЛОДІЗЬВ

Харківський національний економічний університет

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАТИКИ ЯК НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Обґрунтовано необхідність визначення оптимальних напрямів інноваційного розвитку України з метою широкого впровадження інновацій та активізації інноваційних процесів на основі формування економічно обґрунтованої інноваційної політики. Розглянуто особливості та проблеми ресурсного забезпечення інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах недостатньої визначеності зовнішнього і внутрішнього середовища. Визначено складові інноватики на основі узагальнення існуючих концепцій розвитку інноваційних процесів. Запропоновано розгорнуту принципову схему загальної моделі організації інноваційного процесу.

Процес інтеграції України у світовий економічний простір вимагає необхідності вирішення проблеми інноваційного розвитку її економіки на основі принципово нових теоретико-методологічних підходів та обґрунтування практичних заходів щодо впровадження результатів наукових досліджень. Становлення

інноваційної моделі розвитку – це завдання не тільки економічної політики. Його вирішення передбачає, насамперед, органічне поєднання політичних, гуманітарних, соціально-психологічних та інших факторів, які тільки в комплексі спроможні сприяти розвитку суспільства на інноваційній основі.

Тільки реалізація інноваційної моделі розвитку економіки спроможна забезпечити науково-технічний, економічний і соціальний прогрес України, застосувати невикористані творчі кадрові ресурси, зменшити сферу діяльності тіньового сектору економіки, сприяти підвищенню рівня соціального захисту населення. Необхідно зазначити, що інноваційних шлях розвитку завжди розглядався і розглядається як важливий фактор підвищення конкурентоспроможності економіки держави на шляху розвитку інноваційної національної системи.

Реалізація конкурентних переваг України у світовому господарстві можливе тільки за рахунок впровадження пріоритетів розвитку науки, технологій, освіти та інтелектуального і соціального захисту людини як носія знань, потенційного впровадження інновацій. Такий механізм передбачає систему елементів, а саме: організацію інформаційного менеджменту, модернізацію промисловості та орієнтацію її потужностей на нововведення, формування в суспільстві інноваційних потреб.

Аналіз розвитку економік багатьох країн свідчить про те, що в світовому просторі виявляються тенденції й закономірності економічного зростання, темпи якого все більше обумовлюються здатністю до опанування новими технологіями в широкому розумінні. Усвідомлення позитивної ролі інновацій на мікро- та макроекономічному рівнях, виходячи зі світових прикладів економічного зростання держав на основі широкого впровадження інновацій та активізації інноваційних процесів, свідчить про необхідність вибору оптимальних напрямів інноваційного розвитку, формування економічно обґрунтованої інноваційної політики в Україні [1, с. 218-221].

Складність проблеми забезпечення інноваційного розвитку передбачила появу багатьох концепцій, які концентрують увагу на вирішенні деяких її аспектів. Врахування положень цих концепцій та їх специфіки дозволило зробити висновок про появу загальної теорії інноваційних процесів (або науки *інноватики*), яка вивчає закономірності та тенденції їх розвитку.

Вибір стратегії розвитку України пов'язаний з проблемою інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах недостатньої визначеності зовнішнього і внутрішнього середовища. Система управління інноваційним розвитком підприємства, насамперед, ґрунтується на використанні прогресивних технологій і техніки, організаційних форм і методів управління науково-дослідними й дослідно-конструкторськими розробками (НДДКР), а також комплексної системи принципів та моделей з метою подальшого перетворення структурних елементів і ефективної реалізації нововведень.

Інноваційний менеджмент – один із напрямків стратегічного управління, що здійснюється на вищому рівні організації і є сукупністю визначених організаційно-економічних методів і форм управління всіма стадіями й видами інноваційних процесів підприємств і об'єднань з максимальною ефективністю [2, с. 8]. Головною метою його реалізації (інноваційних цілей) є визначення напрямів науково-технічної та виробничої діяльності підприємства. Інноваційні цілі виступають складовою частиною загальної системи цілей діяльності підприємства. Вони, у свою чергу, пов'язані з потребами оновлення усіх процесів, що відбуваються в організації.

Як свідчить практика роботи промислових підприємств України, висока ефективність заходів щодо підвищення технічного рівня нової продукції не може бути забезпечена без відповідної організаційної підтримки. Удосконалення організації НДДКР обумовлює необхідність скорочення термінів їх реалізації. Вирішальна роль у цьому процесі належить науці, яка стає головним джерелом підвищення соціально-економічної ефективності наукових досліджень. Саме процес організації НДДКР виступає у якості тієї ланки, через яку продуктивні сили здійснюють вплив на виробничі відносини і створює достатні умови для реалізації інноваційних процесів на підприємстві [3, с. 7].

Сучасна наука все більш підтверджує статус головної компоненти інноваційної діяльності, яка здатна забезпечити її ефективність в умовах адаптації підприємств до постійних змін зовнішнього середовища.

Інноваційний процес (ІП) відображає процес перетворення наукового знання в інновацію, тобто послідовний ланцюг випадків, в ході яких інновація визріває від ідеї до конкретного продукту, технології чи послуги та розповсюджується при практичному використанні в господарській практиці і суспільній діяльності [4, с. 18]. Такий процес вимагає створення адекватних ринків нових продуктів, нових технологій чи нових послуг. Основою ж інноваційного процесу виступає процес створення і освоєння нової техніки й технології.

На відміну від науково-технічного прогресу (НТП) інноваційний процес не переривається і після впровадження нової технології і появи нового продукту на ринку, а набуває нових споживчих властивостей внаслідок удосконалення нововведень по мірі їх поширення (дифузії).

Циклічний характер інноваційного процесу передбачає певне структурування його складових елементів (етапів), які, в свою чергу, слід розглядати як самостійні процеси з комплексом специфічних завдань. Реалізація цих завдань покладається на відповідні функціональні структури. Пропонується розгорнута принципова схема загальної моделі організації інноваційного процесу (рис. 1).

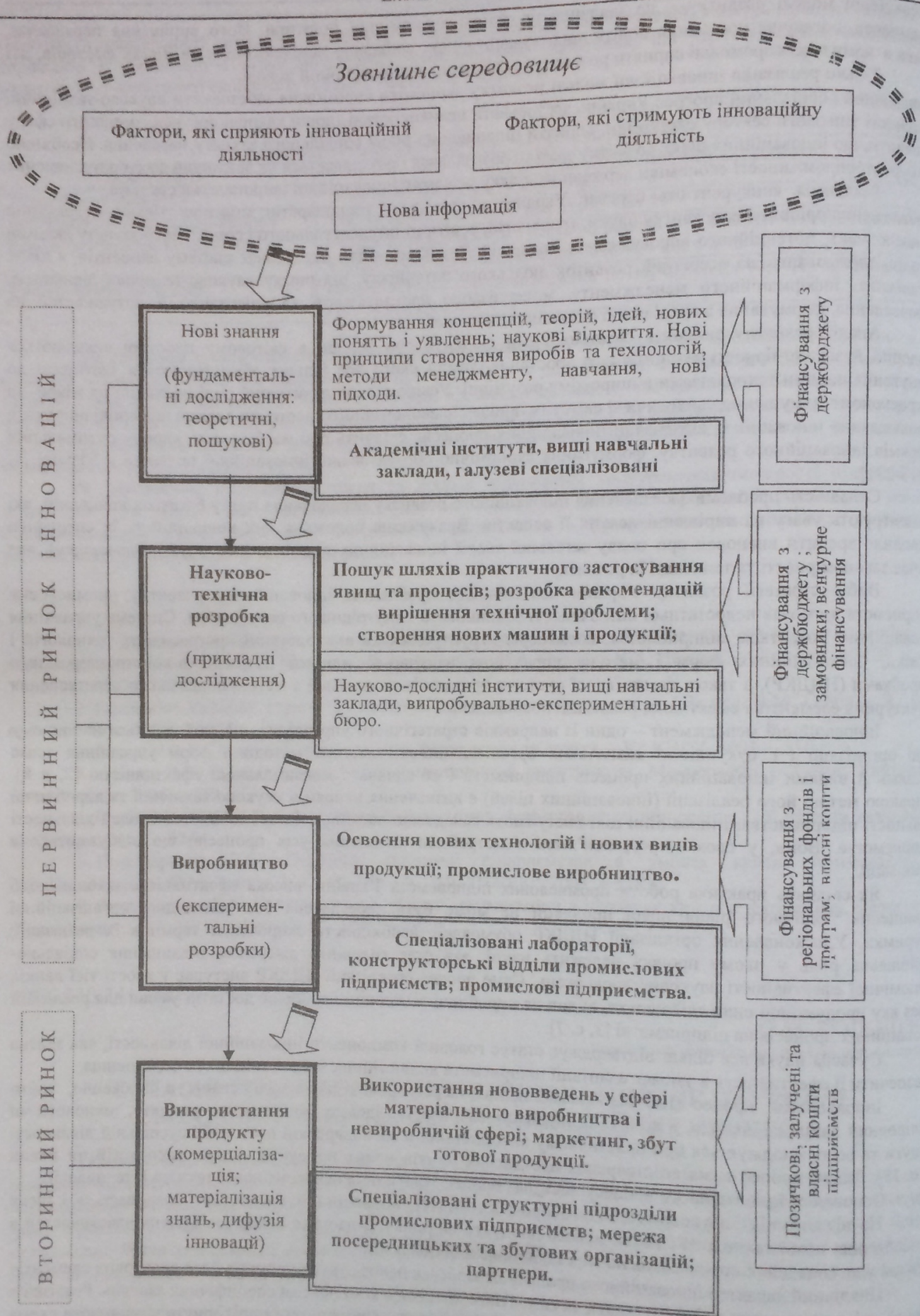

Рис. 1. Схема загальної моделі організації інноваційного процесу

В структурі інноваційного менеджменту можна виділити дві основні складові – практичну й наукову. Практична складова має прояви в процесі реалізації конкретних управлінських дій у той чи іншій сфері. Але основою для таких дій є методологія, категорійний апарат, а також певні заходи, розробка яких відноситься до наукової складової.

Враховуючи узагальнення існуючих концепцій розвитку інноваційних процесів, можна визначити складові інноватики, як науки, в основі якої полягають наукові дослідження [5, с. 10]:

- формування новацій та пошуку інноваційних рішень;
- технологічного прогнозування;
- чутливості до новацій і опору нововведенням;
- дифузії (розповсюдження новацій);
- адаптації до новацій людини та пристосування їх до її потреб;
- форм організації інноваційної діяльності;
- ринку нововведень;
- інноваційних стратегій;
- конкурентних переваг та стадій розвитку;
- державного регулювання інноваційної діяльності.

Основні напрями розвитку інноваційної діяльності, а також її пріоритети та етапи реалізації, визначаються потребами промислових і інших виробництв щодо технологічного переозброєння та необхідності забезпечення їх достатніми інвестиційними ресурсами. Формування сприятливих умов для розвитку інноваційної діяльності дозволить здійснити модернізацію технологічної бази вітчизняної економіки і забезпечити випуск конкурентоспроможної продукції. Активізація наукової діяльності в умовах реформування економіки може бути досягнута за рахунок наступних заходів [6, с. 43]:

- збільшення фінансування фундаментальних досліджень і пріоритетних науково-технічних напрямків, які реалізуються у формі державних програм;
- кардинального підвищення якості фундаментальних і прикладних досліджень в галузі економіки, управління й маркетингу;
- перерозподілу бюджетних ресурсів із метою збільшення питомої ваги коштів, які розподіляються на конкурентній основі;

– радикального покращення інформаційного забезпечення, у тому числі за рахунок залучення комерційних структур до розвитку інформаційних технологій в інтересах організацій науки й освіти, а також інших інноваційних організацій;

– стимулювання залучення молоді в науку та покращення матеріального становища робітників бюджетної сфери;

– реструктуризації галузевих науково-дослідних інститутів в інжинірингові компанії з розвинутою фінансово-економічною, маркетинговою, комерційною структурою; санації та закриття організацій, які працюють неефективно;

– поглиблення інтеграції науки і освіти з метою підвищення конкурентоздатності, підготовки фахівців із нових напрямків діяльності.

Процес формування ринку інновацій у сучасних умовах стає головним завданням технічного та економічного розвитку України. Відповідно до загального визначення даної категорії її можна охарактеризувати, як систему економічних відносин між продавцями та покупцями з приводу створення, втілення, розповсюдження та споживання нововведень (інновацій) [7, с. 70]. Відповідно з думкою автора, нововведення, як товар ринку інновацій, має певні властивості:

– нововведення можуть виступати як інноваційні напівфабрикати, так і мати вигляд кінцевого продукту (див. рис. 1) як результат інноваційної діяльності;

– повною мірою задовольняє або певним чином розвиває існуючі споживчі потреби, тим самим наділяється конкретною споживчою корисністю. Таким чином реалізується інновація за рахунок матеріалізації наукових знань. Поряд із набуттям споживчої корисності, інноваційний товар має науково-технічну новизну і всебічно сприяє НТП;

– забезпечує доход за рахунок спрямування нововведень на реалізацію комерційної складової.

Функціонування *первинного ринку* спрямоване на створення інноваційних напівфабрикатів інноваційного продукту виробничого призначення, а для їх фактичного виробничого споживання необхідно прикласти додаткові зусилля в рамках кінцевих стадій інноваційного процесу [8, с. 87-92].

На *вторинному ринку* нововведення виступають у вигляді готового інноваційного продукту, а результатом виробничого споживання його є підвищення науково-технічної та формування ринкової новизни. Крім того, це сприяє загальному прогресу та технологічному удосконаленню засобів праці, підвищенню ефективності організації та управління економічним і соціальним процесами. Саме на вторинному ринку інновацій відбуваються процеси безпосереднього впровадження й використання нововведень в усіх сферах, як у сфері матеріального виробництва, так і у невиробничій сфері.

Вітчизняна статистика свідчить про те, що на шляху інноваційного розвитку економіки України виникають певні перешкоди. Узагальнюючи їх характерні риси, можна визначити головні з них, а саме:

- нерациональність структури економіки України, яка відображає переважну питому вагу добувної та сировинної галузей (неефективність впливу інноваційного фактору на їх розвиток);
- недостатність рівню інновативності вітчизняної економіки та невизначеність проведення структурних змін в економіці країни;
- тотальний дефіцит фінансових ресурсів для інвестування інновацій, науки, освіти та економіки в цілому;
- недостатність обсягів залучення інвестиційних ресурсів для забезпечення інноваційного розвитку;
- високі процентні ставки по банківських кредитах та недостатній рівень капіталізації всієї банківської системи України;
- відсутність суттєвої підтримки держави наукових досліджень та її втручання в справу пріоритетної підтримки вітчизняної науки.

Забезпечення ефективного розвитку інноваційної діяльності як на рівні підприємства, так і на рівні держави вимагає, передусім, необхідності створення якісно організованої та обґрунтованої системи фінансово-кредитного забезпечення. Усунення вищезазначених перешкод можливе тільки за рахунок прийняття і реалізації комплексної програми заходів щодо підтримки економіки країни на шляху інноваційного розвитку з метою інтеграції України в Європейське суспільство.

Література

1. Колодізев О.М. Визначення напрямів оптимізації інноваційного розвитку підприємництва в Україні. Труды Одесского политехнического университета: Научный и производственно-практический сборник по техническим и естетственным наукам. – Одесса, 2002. – Спецвыпуск: в 3-х т. – Т. 1. – С. 218–221.
2. Василенко В.О., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. За редакцією В.О. Василенко. – Київ: ЦУЛ, Фенікс, 2003. – 440 с.
3. Гриньов А.В. Організація та управління науково-дослідними і дослідно-конструкторськими розробками на підприємстві: Монографія. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2004. – 188 с.
4. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навчальний посібник. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2003. – 278 с.
5. Инновационный менеджмент: Учеб. пособие / Под ред. В.М. Аньшина, А.А. Дагаева. – М.: Дело, 2003. – 528 с.
6. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент. Учебник, 4-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 400 с.
7. Буднікевич І.М. Ринок інновацій: предмет та структура // Вісник Технологічного університету Поділля. – 1999. – № 5. – С. 69–72.
8. Навруз-Зода Б.Н. Маркетинг научно-технических нововведений // Вестник ЛГУ. – 1991. Сер. 5. – Вып. 1 (№ 5).

УДК 331.101

Н.А. СТЕЦЕНКО

Хмельницький національний університет

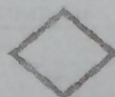
ТЕНДЕНЦІЇ І ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В статті проаналізовано основні тенденції і закономірності розвитку систем управління персоналом на трансформаційному етапі розвитку України, запропоновано визначення управління персоналом, визначено його мету та зміст роботи.

Постановка проблеми. Для сучасної економіки України характерні деякі особливості, які необхідно враховувати при управлінні виробництвом. По-перше, нестача фінансових ресурсів значно обмежує діапазон засобів та інструментів управління в цілому та її персоналу, зокрема. По-друге, з приведенням технологій виробництва товарів і послуг у відповідність з розвитком науково-технічного прогресу, ускладнився менталітет робітника і, зокрема, його емоційна і психологічна сфера, що все більше впливає на кінцевий результат праці. По-третє, загальний стан економіки України змінюється настільки швидко, що важко його прогнозувати. Додатковий динамізм в системі управління сповіщає конкуренція в різних сферах бізнесу, що загострилась.

Ці та інші обставини дозволяють визначати сучасну управлінську діяльність як одну з найскладніших технологій, які сприяють досягненню цілей промислового підприємства. Сучасна парадигма управління персоналом повинна будуватись з урахуванням вимог взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем, зміни у вимогах споживачів, досягнення відповідності між цілями підприємства, формами і методами управління персоналом, призводити до спільної продуктивної діяльності керівника і робітників.

4. Заславская Т.И. Методические проблемы изучения миграции сельского населения. Статистика миграции населения / Отв. ред. Т.В. Рябушкин. – М.: Статистика, 1973. – 368 с.
5. Статистичний щорічник Хмельницької області за 2003 рік. / Під заг. ред. В.В. Скальського. – Хмельницький, 2004. – 524 с.
6. Копалова ГЛ. Ринок робочої сили в аграрному секторі економіки України (теоретичні та практичні проблеми). – К.: ІАЕ, 1995. – 234 с.
7. Корель Л.В. К вопросу о связи между постоянной и сезонной миграцией сельских жителей в города. / Автореф. дис. на соискание научн. степени к.э.н. – М., 1970. – 48 с.
8. Труд в демопроцессе. – К.: Наукова думка, 1990. – 263 с.
9. Олексійчук О.П. Формування трудового потенціалу Хмельницької області // Вісник Технологічного університету Поділля. Економічні науки. – 2001. – № 1. – Ч. 2. – С. 157–158.
10. Нижник В.М., Приступа М.І. Економічні, соціальні та демографічні особливості екологічно несприятливих районів Хмельниччини // Регіональна економіка. – 2000. – № 2. – С. 169–172.
11. Ніколайчук М.В., Торгова Л.В. Деякі аспекти планування трудових ресурсів підприємства // Вісник Технологічного університету Поділля. Спеціальний випуск: економічні науки. – Ч.2. – 1998. – № 6. – С. 13–17.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Хмельницького національного університету, протокол № 8 від 31.03.05 р.

Підписано до друку 12.05.2005 р. Формат 30×42/2.

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Друк різнографією. Ум. друк. арк. – 29,63. Обл.-вид. арк. – 27,11.

Тираж 100. Зам. № 183

Віддруковано в редакційно-видавничому центрі ХНУ

29016, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 7/1